

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 31 (2895) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Bárdossy miniszterelnök benyújtotta a képviselőházban a kormányzó helyetteséről szóló törvényjavaslatot

Ünnepélyesen bevonultak a Házba a behívott délvidéki képviselők

Singapur több pontján partraszálltak a japánok

Budapestről jelentik: A képviselőház hétfő délelőtti ülését egyenried 12 órakor nyitotta meg *Tasnády-Nagy* András elnök. A képviselők fekete magyar ruhában jelentek meg. Az elnök felolvasta a miniszterelnöknek a délvidéki, felvidéki és kárpátaljai képviselők névsorát, akiket a két ház határozata értelmében meghívtak az országgyűlés képviselőházába. Közölte, hogy megbízólevelüket a szükséges intézkedés végett átteszi az igazoló bizottsághoz. A névsor felolvasása után a délvidéki képviselők Nagy Iván vezetésével ünnepélyesen bevonultak a Házba. A Ház tagjai helyükről felállva, kitörő lelkesedéssel és rendkívül nagy melegséggel fogadták az új képviselőket. A délvidéki képviselők azután elfoglalták helyeiket, közvetlenül az erdélyi képviselők mellett. A Ház tagjai azután felálltak és az új képviselőkkel együtt elénekelték a Himnuszt.

Azután az elnök méltatta a nap jelentőségét. Emlékeztetett arra, ami-

kor április 24-én bejelentette a Háznak, hogy a két évtizeden át megszállott délvidéki terület egyrésze felszabadult. Ismét magyar lett a Bácska, a drávai háromszög, Szabadka, Zombor és Ujvidék. Az idegen elnyomás alatt élt testvéreink felszabadultak. Ezután gondoskodás történt arról, hogy a felszabadult Délvidék népe mind a két házban méltó képviselést kaphasson.

Ez meg is történt a két ház hozzájárulásával és ennek értelmében a képviselőházba meghívott délvidéki képviselők most vonultak be az országgyűlés képviselőházába. (Lelkes taps.)

A Délvidék hálája a Kormányzó iránt

Az elnök szavai után a délvidéki képviselők nevében meleg ünneplés közben Nagy Iván emelkedett szólásra, aki köszönetet mondott az elnök szavaiért és a meleg fogadtatásért. Azután történelmi példákkal bizonyította, hogy a magyar nép sokszor került nehéz helyzetbe, de mindig megtalálta a kivezető utat. A világháború szerencsétlen kimenetele után azok, akiket annakidején hontalanként vendégszeretően befogadtunk, igényt támasztottak ellenünk. A trianoni sorsból a magyarság nem remélt rövid idő alatt emelkedett fel és ezért elsősorban azt a férfit illeti a köszönet, aki Szegeden kibontotta a feltámadás zászlaját. Ez a férfi állott két évtizeden át az ország élén, ő adta ki a történelmi napiparancsot a Délvidék felszabadítására és ezért méltán fogja őt a történelem felszabadítóként megjelölni. (A képviselők hosszan és lelkesen éljenztek a kormányzót.) A délvidékiek kétszeres hálával tartoznak az őket felszabadító kormányzónak.

Beszéde további során rámutatott

— Felajánljuk a Délvidék képviselőinek testvéri jobbunkat, — folytatta az elnök. — Ne érezzék magukat jövevényeknek, hanem hazatérteknek. Kérjük őket, hogy segítsék tudásukkal, munkájukkal a törvényhozás munkáját és tartsák továbbra is szem előtt azt, hogy a haza mindennek előtt.

arra, hogy Németország és Olaszország, ez a két baráti nagyhatalom milyen sokat tett értünk. A tengelybarátság nemcsak hivatalos politika, hanem bele van írva a magyarok, így a délvidékiek szívébe is.

Hitlernek és Mussolininek köszönhetjük, hogy a háború nem határainkon dúl, hanem országunktól nagy távolságra.

Azután kezelettel emlékezett meg azokról, akik a Délvidék felszabadításáért életüket áldozták. Nagy Iván beszédét a képviselőház tagjai állva hallgatták végig és a beszéd után lelkes tapsal és éljenzéssel üdvözölték. Elsőnek a miniszterelnök rázott velezet, majd a kormány tagjai és a pártok vezetői. élükön Lukács Bélával üdvözölték az új képviselőket.

A miniszterelnök betérterjeszti a javaslatot

Az ülést 2 óra után nyitotta meg újból *Szinnyey-Merse* Jenő alelnök és bejelentette, hogy a miniszterelnök kíván felszólalni.

Bárdossy miniszterelnök emelkedett ekkor szólásra és benyújtotta a Kormányzóhelyettesről szóló törvényjavaslatot, közölve, hogy a törvényjavaslat tárgyalásának idejére előadónak *Putnoky Móriót* és helyettesül *Kosztuth Pált* kérte fel. Kérte a javaslat áttételét a közjogi bizottsághoz és kérte a sürgősség kimondását. A javaslat betérjesztése után a Ház az

előadó és helyettese személyére elfogadta a javaslatot és kimondta a sürgősséget. Az elnök napirendi indítványában indítványozta, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 12 órakor tartsa és annak napirendjére a kormányzóhelyettesről szóló törvényjavaslat tárgyalását tűzze. Az ülés fél 3 órakor ért véget.

A törvényjavaslat szövege

A törvényjavaslat 6 fejezetből 14 szakaszból áll és 3 nyomtatott oldal terjedelmű. A törvényjavaslatához általános indokolás és 9 oldalas részletes indokolás van hozzáfűzve.

Az első fejezet a kormányzóhelyettes választásáról szól és ezeket mondja:

Az országgyűlés a Kormányzó kívánására a nagykorú állampolgárok közül helyettes kormányzót választ. A kormányzót ajánlási jog illeti meg. A kormányzó legfeljebb 3 jelöltet ajánlhat. Ha a kormányzó él ajánlási jogával, kormányzóhelyettesnek csak olyan személy választható meg, akit ő ajánlott. A miniszterelnök ellenjegyzésével ellátott ajánlást legkésőbb a kormányzóhelyettes választó országgyűlés két háza együttes ülésének megkezdéséig kell az országgyűléssel közölni.

A második szakasz szerint a kormányzóhelyettes az országgyűlés két házában együttes ülésén választják meg. Az együttes ülést úgy kell összehívni, hogy haladéktalanul, de legkésőbb a kormányzó átiratától számított 8 napon belül összeüljön. Az együttes ülést csak akkor lehet megtartani, ha azon a felsőház és képviselőház tagjainak legalább háromötöd része jelen van. Ha ennyi tag nincsen jelen, az együttes ülést a következő napra kell elhalasztani. Elhalasztás esetében akkor lehet megtartani a kormányzóhelyettes-választó gyűlést, ha a megnyitáskor a felsőház és a képviselőház tagjai közül együttesen legalább 300-an vannak jelen.

A harmadik szakasz a szavazás módjáról intézkedik arra az esetre, ha a kormányzó, egy, kettő, vagy esetleg három személyt ajánl. A szavazás titkos. A szakasz részletesen ismerteti a szavazási eljárást.

A negyedik szakasz arra az esetre szól, ha a kormányzó nem él ajánlási

jogával. Ebben az esetben az országgyűlés két háza jelöli ki a kormányzóhelyetteset. Jelöltnek csak azt lehet tekinteni, akit az országgyűlés legalább 150 tagja sajátkezű aláírással elválasztott jelölő iven jelölt. Az országgyűlés minden tagja csak egy személyt jelölhet. A jelölő iveneket az elnök veszi át és vizsgálja felül. Ha a jelölés törvényes előfeltételeknek megfelel, az elnök megállapítja, hogy a jelölések alapján szavazásnak van helye. Ha az elnök megállapítja, hogy csupán olyan jelölés van, amely az előfeltételeknek megfelel és az egy jelölőre eső jelölések száma meghaladja az ülés megnyitáskor jelenlévő tagok számának kétharmadrészét, az elnök az egyetlen jelöltet szavazás elrendelése nélkül megválasztott kormányzóhelyettesnek jelentheti ki. Ha ezek az előfeltételek nem állnak fel, akkor az elnök szavazást rendel el.

A további szakaszok szerint a kormányzóhelyettes megválasztásához a kormányzó megerősítése szükséges. A kormányzóhelyettes az alatt az idő alatt, amíg a kormányzót tisztjének személyes ellátásában távollét, betegség vagy más ok akadályozza, ugyancsak a kormányzó tiszttség megüresedése esetén a kormányzó hatalmában foglalt jogoknak a kormányzó nevében való alkotmányos gyakorlása illeti, kivéve az utódajánlást. A kormányzó a miniszterelnök ellenjegyzésével a kormányzóhelyettes megbízhatja, hogy a kormányzó hatáskörébe tartozó egyes tennivalókat a kormányzó nevében elvégezhesen. A megbízást bármikor visszavonhatja. A kormányzóhelyettes a „főméltóságú kormányzóhelyettes ur” cím használata illeti meg és ugyanolyan büntetőjogi védelem illeti meg, mint a kormányzót. Új kormányzó megválasztásával a kormányzóhelyettesi tiszttség megszűnik.

Megkezdődött a végső támadás Singapur ellen

Singaból jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Hivatalos közlés szerint a japán csapatok Singapur szigetének nyugati partján több helyen partraszállottak.

Tokióból jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Hivatalosan jelentik, hogy a Singapurban partraszállott első japán hullám után tüzérségi fedezettel nyomában harckocsik keltek át a csatornán és az élénk ellenséges tűz ellenére megtisztogatták az elhódított területet.

Bernből jelentik: (MTI) A Stefani jelenté: Az Exchange Telegraphe jelentése szerint a singapuri tengerészeti kikötő elpusztult. A kőolaj- és hadianyagraktárakat szétrombolták, a nagy uszó hajójavító műhely, amely a 35.000 tonnás páncélosok befogadására is alkalmas volt, elsüllyedt. Jelenleg több

méternyre a víz alatt van. Perceval tábornok, az erőd parancsnoka, hivatalosan közölte a helyőrséggel a következőket:

Singapur távolkéllyeti hajótámaszpontja már nincs meg. Singapur jelenleg csak ostromlott erőd, amelyet védeni kell a végsőkig.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: A császári főhadiszállás hétfőn megerősítette, hogy a Johore tengerszoros japán csapatok által történt sikeers átkelése után megkezdődött a Singapur elleni végső támadás.

Stockholmi jelentés szerint az angol rádió közölte, hogy a singapuri hadi kikötőt részben már kiürítették. A ja-

Apollo Filmszínházban
A svéd-norvég filmgyártás legnagyobb alkotása

FÉLVER

Belvárosi

A mumia bosszúja

Izzalom!

Erdekesség!

Humor!

A megelevenedett mesevilág!

VASKORONA

A szintizta művészet filmje!

CASINO

pánognak sikerült a szigeten hidfőt alkotniok.

tak alkalmazni, de ez sem segített. Már akkor megállapította, hogy a szerencsétlenséget végzetes elírás okozta s hogy a halál bekövetkezését nem lehetett megakadályozni.

A törvényszék ezután Halász Istváné aszisztensnőt hallgatta ki. Ő vette át és tette le az orvos asztalára az üveget, amelyből aztán az orvos az injekciót adta. Előadása szerint ő nem látta a gyógyszeres üveg külső borítását a gyógyszerész figyelmeztetését, s ezt a borítást később, mikor a vizsgálat megindításakor keresni kezdték, nem találták meg.

Polyák Miklós gyógyszerész, aki jelen volt a gyógyszerésztársaság a kérdéses gyógyszer kiadásakor, azt vallotta, hogy ő is látta a 25 százalékos novocain receptjét, de ez nem volt feltűnő neki, miután a rendelés az orvos kezéhez szölt.

Barla Dezsőt, a nagyváradi gyógyszerészegylet elnökét, mint szakértőt hallgatta ki a bíróság. Szerinte az oldat 25 százalékos volta nem tűnhetett fel a gyógyszerésznek, mert egészségügyi intézményekhez gyakran visznek hasonló oldatokat s a gyógyszerész nem vizsgálja ilyen esetben, hogy milyen célra viszik. Kijelentette, hogy a vádlott gyógyszerészt megbízható, jó szakembernek ismeri.

Dr. Szolnok Jenő ügyész javasolta a bűnjelnek az országos bírósági vegyészeti intézethez való felterjesztését annak megállapítására, hogy az oldat milyen töménységű és hogy a felhasználó oldat milyen mennyiségű novocaint tartalmazhatott. Javasolta továbbá a vármegyei tisztifőorvos kihallgatását annak megállapítására, hogy a végzetes esemény idejében milyen szabályok voltak érvényben.

Dr. Barsay Károly, a vádlott orvos védője kérte dr. Medvigy Ferenc gyógyszerész tanukénti kihallgatását arra vonatkozólag, hogy a kérdéses gyógyszer elkészítésekor milyen vita folyt le a gyógyszerésztársaság a gyógyszer kiszolgáltathatóságát illetően.

Dr. Mucsi Imre, a vádlott gyógyszerész védője, az országos közegészségügyi tanács megkérdezését kérte arra vonatkozólag, hogy a gyógyszerészt a jelen esetben kellett-e, hogy érdekelje a gyógyszer mikénti adagolásának kérdése.

A bíróság határozatában helyt adott az ügyész javaslatának, de a bizonyításnak a védők által kért kiegészítést szükségtelenné állapította meg, ami miatt mindkét védő semmisségi panasszal élt.

A törvényszék ezután elnapolta a tárgyalást és új határnapot az országos bírósági vegyészeti intézet válaszána megérkezése után fog kitűzni.

Végzetes elírás következtében novocainnal kapcsolatos mérgezés okozta Székely Imréné halálát

Megkeszte tárgyalását a nagyváradi törvényszék az állami nemi és tudógondozó intézetben történt halálos baleset ügyében

Nagyvárad. Saját tud. A múlt év július havában történt, hogy Székely Imréné biharújfalusi földműves asszonyt az ottani körorvos a nagyváradi Állami Nemigondozó intézetbe utalta pikkelysömör betegségével kezelésre. Az asszony fel is kereste a gondozót, ahol dr. Veress Andor orvos megvizsgálta és miután az asszony vállalta azt, hogy dacára a nehéz anyagi helyzetének, az orvosságot megvásárolja, az orvos receptet írt, amelyben novocaint rendelt. Székelyné az egyik váradi gyógyszerésztársaság a gyógyszer elkészítette, majd visszament a rendelőbe, ahol dr. Veress a gyógyszert a betegnek befecskendezte, természetesen a gyógykezelési szabályoknak megfelelően. Néhány perc múlva azonban az asszonyon epileptikus tüneteket észleltek, mire a műtőasztalra fektették és minden kísérletet megtettek arra, hogy eszméltre térítsék. Ez a kísérlet nem sikerült, mire a mentőknek telefonáltak, akik később, aztán a köz-kórházba szállították, azonban mielőtt megvizsgálták volna, meghalt.

Megindul a hivatalos eljárás

Gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén az ügyészség vádat emelt ezek után dr. Veress Andor orvos és Zilahy András gyógyszerész ellen s az ügy főtárgyalását hétfőn délelőtt kezdte meg a törvényszék harmas büntetőtanácsa Váradi Imre tanácselnök elnöklésével.

A főtárgyaláson dr. Besthy Konrád egyetemi tanár és dr. Simkó György sebészorvos jelentek meg, mint orvosszakértők. A védelmet dr. Barsay Károly vármegyei főügyész és dr. Mucsi Imre ügyvéd látták el.

Miután az elnök felvette a vádlottak személyi adatait, elsőnek dr. Veress Andor orvos kihallgatását kezdte meg. Az orvos teljes őszinteséggel elmondotta a halálos baleset körülményeit és beismerte, hogy a novocain helytelen adagolása okozta az asszony halálát. Beismerte azt is, hogy végzetes vényelírás következtében százszorosan erősebb volt a novocain tömény, azonban ilyen esetekben a gyógyszerészeti szabályok szerint az

orvost a gyógyszerész figyelmeztetni szokta, tekintettel arra, hogy az adagolás egykeresztes mérget tartalmazott.

— Közlöm Önnek, hogy a sértetnek a novocain okozta a halálát — mondta az elnök.

— Tudomásul veszem! — válaszolt dr. Veress.

Zilahy András gyógyszerész másodrendű vádlott kihallgatása alkalmával bejelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy nem tűnt fel

a novocain tömény magas százalékos töménysége, miután a recepten fel volt tüntetve az utasítás: „Az orvos kezéhez”. A gyógyszer el is érkezett az orvos kezéhez.

— En — folytatta a gyógyszerész — csak a gyógyszer minőségéért felelhetek. Ha és a gyógyszert kiadom, nem tudhatom, hogy az külső vagy belső használatra alkalmazza az orvos.

— Az orvosszakértők szerint Ön erre vonatkozóan kötelességek terhelték.

Az orvosszakértői vélemények

— Tisztelettel kérem gyógyszerész szakértő kihallgatását!

Ezután felolvasták a boncjegyzőkönyv adatait, mely szerint külső sérülés jelei nem mutatkoztak, majd dr. Beóthy Konrád orvosszakértő mondta el szakvéleményét. Megállapította, hogy a sértett hullarészeiben sósavas novocaint találtak az országos vegyvizsgáló intézet jelentése szerint 11 százalékos, viszont a bűnjelként lefoglalt üvegből szemmel láthatólag 9 százalékos hiányzik, ami azonban bőségesen elegendő egy emberi élet kioltásához. — Részletesen kifejtette azt is, hogy Székely Imrénének vesebaja is volt, azonkívül a szív is beteg volt. Azonban a novocain töményoldat befecskendezése

nélkül halál nem következett volna be. Megállapította azt is, hogy az orvos mulasztás terhelt azért, mert a vény kiállításával nem vette meg a felkiáltó jel jelzését. Mulasztás volt az is, hogy az orvos nem nézte meg a gyógyszert kezelés előtt.

Dr. Simkó György sebészorvos szakértő szintén tartalmas beszédben fejezte ki szakvéleményét, megállapítva azt, hogy dr. Veress a halálos adagnál többet adott. Lelkiismeretére hivatkozva, kijelentette, hogy sajnos, naponta megszabott idő alatt kell ilyen állásokban lévő orvosoknak az állami intézményeknél rendelniök s így 50–60 beteg kezelése alatt megtörténhetik a sajnálatos, végzetes tévedés.

Mit vallanak a tanuk?

Az orvosszakértők kihallgatása után az elnök szünetet rendelt el, majd megkezdtek a tanuk kihallgatását. A törvényszék elsőnek dr. Popescu Aurélié asszisztensnőt hallgatta ki. Előadta, hogy aznap zsúfolt volt a rendelő s így nem is tudta alaposan megfigyelni az esetet. Székely Imrénével kapcsolatban kijelentette, hogy látta, amikor az orvoságos üvegei kosarából kivette és az orvosnak átadta. Egyébként aznap körülbelül 40–60 beteget kezelte már dr. Veress.

Ezután dr. Riemer János tanu, az intézet akkori főorvosa tett vallomást. Elmondta, hogy az áldozat földhözragadt szegény asszony volt s ezért ő

mint az intézet akkori vezető főorvosa felajánlotta neki, hogy a pénzügyi alaphól fogják fedezni az orvosság költségeit. A beteg ennek ellenére vállalta, hogy a gyógyszert a saját költségén szerzi be. Maga ment el érte és hozta el az orvosságot. Előadta továbbá a tanu, hogy az orvos kezelése közben arra figyelt fel, hogy a beteg elajult. Erre segítségére sietett kartársának. Azonnal adrenalin injekciót adott be a betegnek, de megállapíthatta, hogy a pulzus már állandóan kihagy. Latva, hogy az eset rendkívül súlyos, mentőkért telefonáltott. Minthogy a mentők 45 perc múlva érkeztek meg, közben mesterséges lélekzést is próbál-

Rangoont kiűritik az angolok (?)

Japán csapatok szálltak partra a johorei szoros egyik szigetén Amboine sziget legnagyobb részét elfoglalták a japánok

Milánóból jelentik: (MTI.) A Corriera della Sera bankoki jelentés szerint a japánok a burmai előnyomulás során 60 kilométernyire megközelítették Rangoont. Egyes értesülések szerint az angol hadvezetőség foglalkozik azzal a tervvel, hogy Rangoont kiűritik. Más források szerint a végsőkig fogják védekezni a burmai fővárost.

Tokióból jelentik: (NTI.) A japán főhadiszállás közleménye szerint február 6-án erős japán repülőegységek a burmai Mingaladon ellen négy támadást hajtottak végre. 12 ellenséges gépet lelőttek. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) Japán bombázók nagyobb egységei szombaton kétszer támadták meg Rangoon repülőterét. Légiharc során 9 ellenséges gépet lelőttek a japán repülők. Egy japán gép megsemmisült. A Burma elleni támadások megindulása óta 45 légitámadás irányult Rangoon légitámaszpontja ellen. (MTI.)

Vasárnap érte az eddig legnagyobb légitámadás Singapurt

Sanghaiből jelentik: (NTI.) A batáviai hadijelentés közli, hogy az Amboina-sziget legnagyobb részét elfoglalták a japánok. A holland erők kis részének sikerült elmenekülni a szigetről. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat Singapuri jelentésében közli, hogy az ellenséges tüzérségi és légi tevékenység az ostrom megindulása óta vasárnap volt a legnagyobb. Az ellenség gránátokkal és bombákkal árasztotta el a brit védelmi rendszer északi részét. Balahu Ubin szigete, amelyet ellenséges járőrök megszálltak a jozorei út bejáratánál fekszik és legközelebbi pontja háromnegyed mérföldnyire van a szingapuri szigettől. (MTI.)

Tokióból jelentik: A japán főhadiszállás közlése szerint február 5-én amikor a japán tengerészeti repülők második támadásukat intézték Surabaja ellen és az első Bali-szigetének repülőtere ellen 34 ellenséges gépet semmisítettek meg. (MTI.)

Az amboinei holland erők kis részének sikerült csak elmenekülnie

Sanghaiből jelentik: (NTI.) A japán tüzéség fokozta tüzelését a singapuri szigeterőd ellen. Japán csapatok partszállottak a johorei szorosban levő Balahu Ubin szigeten, amely háromnegyed mérföldnyire van a singapuri szigettől. (MTI.)

Batáviából jelentik: (OFI.) A batáviai rádió jelentése szerint Surabaja ellen intézett negyedik japán légitámadás során 35 ember vesztette életét és 60 megsebesült. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) Mint Togo külügyminiszter az országgyűlésen ki-

jelentette, a japán kormány lépéseket tesz Moszkvában, hogy hivatalosan írják alá és erősítsék meg azt a japán-szovjet kereskedelmi szerződést, amelyet az elmúlt évben kötöttek. (MTI.)

Tömegtüntetés Indiában az angolok ellen

Tokióból jelentik: (NTI.) A Domei-iroda saigoni jelentése szerint az ausztráliai rádió közölte, hogy Indiában tömegtüntetést rendeztek az an-

gol kormány ellen. A tüntetést csak akkor tudták elfojtani amikor száz indiai vezetőszemélyiséget letartóztattak. A tüntetésnek kezdetben az volt a célja hogy tiltakozzanak a forgalmi adó kiszabása ellen. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit teugernagyi hivatal vasárnap este

Ostromállapotra vezetett Tangerben a „diplomáciai” ládák robbanása

Muzulmán tömegek fel akarták gyújtani az angol követséget

Tangerből jelentik a MTI: A Stefani jelentik: Megirtuk, hogy a tangeri kikötőben kirakodás közben felrobbantak a tangeri angol konzulátus címére érkezett ládák.

A szombati robbanás miatt, amely 12 ember halálát okozta, nagyobb rész muzulmánokból álló tömeg az angol konzulátus ellen fordult és kísérletet

közölte, hogy a Mata Dele nevű brit rombolót elsüllyesztették. 24000 tonnás hadihajót 1934-ben építették és személyzete 200 fő volt. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A brit hírszolgálat közlése szerint a brit tengernagyi hivatal a csungkingi kormányának ajándékozott három folyami ágyunaszádót, amelyet a kínai háború kitörésekor Kinában hagytak. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) A bostoni rádió beismerte, hogy pénteken egy tengeralattjáró elsüllyesztette a Kina Arrow északamerikai tartályhajót. (MTI.)

tett az épület felgyújtására. A tömeg, miután szándékát nem tudta végrehajtani a konzulátus valamennyi ablakát beverte, majd bejárta a város utcáit és lerombolták az angol raktárakat „Le Angliával” „Igazságot követelünk” kiáltásokkal. A tüntetések miatt kihirdették a városban az ostromállapotot.

Nahas pasa — Egyiptom katonai parancsnoka

Faruk király feloszlatta a parlamentet

Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Kai-rői jelentés szerint Faruk király rendeletet írt alá. Az egyik feloszlatta az országgyűlést és az új választások után, május 13-ára hívja össze. A kép-

viselőválasztás időpontját még nem állapították meg. A másik rendelet Nahas pasa miniszterelnököt Egyiptom katonai parancsnokává nevezi ki. (MTI.)

Négy hét alatt több, mint 120 szovjet támadást vert vissza egy német hadosztály

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-vel: A véderőparancsnokság közli: Keleten tovább tartanak a súlyos elhárító harcok. Az ellenség több erős csoportját ellentámadással megsemmisítettük.

A 269. német gyalogos hadosztály négy nap alatt több mint 120 ellenséges támadást vert vissza és igen sok támadásban nagy ellenséges erőket semmisített meg.

Január 31-től február 6-ig a szovjet légi-erő 239 gépet vesztett. Ugyanezen idő alatt a keleti harctéren 13 német gép tűnt el. Észak-Afrikában felderítőtevékenység folyt. A Német-öbölben saját veszteség nélkül egy angol rom-

bolókötelekből öt gépet lelőtünk.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat beismeri, hogy az amerikai partok előtt elsüllyesztettek egy 8000 tonnás tartályhajót és egy másik szövetséges hajót.

Milánóból jelentik: (NTI.) A Stampa haretéri tudósítója jelenti, hogy az angol foglyok egybehangzó vallomása megerősíti, hogy Queen Elizabeth angol csatahajó az olasz tengeri egységeknek Alexandria ellen intézett támadása során súlyosan megsérült és használhatatlannak kell tekinteni. Ugyanezért egy páncéloscirkáló az oldalára dőlt. (MTI.)

zézredes sikeres előretörését végrehajtotta, meglepte az angol hadvezetőséget.

Az előnyomulás során a tengelycsapatok élcsoportjai néha naponta 100—150 kilométert tettek meg, miközben harcban álltak az ellenséggel. A tengelycsapatok által elért eredményeket fokozza az a körülmény hogy január havában 50 ellenséges gépet pusztítottak el. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz lapok részleteket közölnek azokról a pusztításokról, amelyeket az angolok cirenaikai és benghazii tartózkodásuk alatt véghez vittek.

Az angol főparancsnokság Benghaziban szabadrablást rendelt el, ezt ötezer hindu katona hajtotta végre.

A hinduk mindent magukkal vittek.

1220 gépjárművet vesztek az angolok a dernai visszavonulás során

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 617. közleménye: A cirenaikai arcvonalon felderítő egységek tevékenysége folyt Tobruk, Bardia és Marsa Matruh körzetében a német légi-erő hevesen bombázott járműösszevonásokat és táborokat. A Malta-sziget felett kifejlődött légiharc során 3 angol gépet lelőttek. A Palermó felé február 4-én történt be-

repülés során egy harmadik bomba vetőt is lelőtünk. Egyik hajókaravánunkat a múlt éjjel torpedóvetőgépek támadták meg. Egy gépet lelőtünk. A karaván sértetlenül folytatta útját.

Berlinből jelentik: (NTI.) Az angolok Benghaziból és Dernából történt gyors visszavonulásukkor 1220 különböző fajtájú gépjárművet vesztek. A gyorsaság, amellyel Rommel ve-

Keresztény magyar

---

keresztény

---

magyarnál vásárol

Carmonát újból elnökke választották Portugáliában

Lisszabonból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Salazar miniszterelnök szombaton különkihallgatáson fogadta Campbell angol nagykövetet.

Lisszabonból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Carmonát újból megválasztották a portugál köztársaság elnökévé.

Megnyugtató hírekkel érkezett haza Németszágból Szabó János felsőházi tag

„Herr Johan Szabó“ mindenütt kitüntető szivességre talált. Berlin, Hamburg, Rostock, Kassel és Dortmund üzemeit látogatta meg a magyar munkásvezér.

Nagyvárad. Saját tud. A németországi ut fardalmaitól kissé megviseltem, zsufolt személyvonatból szállt ki Szabó János felsőházi tag vasárnap reggel a nagyvárad állomáson. A munkásság tudomást szerzett érkezéséről és a pályaudvaron nagy csoportok várták a németországi magyar munkások meglátogatása után élményekben és tapasztalatokban gazdagon visszatért, népszerű vezetőembert. A kijárat csarnokában sűrű tömegben álltak sorfalat a nagyvárad dolgozók és a Himnusz elneklésével üdvözlő Szabó Jánost, aki meghatottan ölelte meg munkástársait.

A délutáni órákban meglátogattuk Szabó Jánost Csengeri-utca 6. szám alatti lakásán, hogy németországi benyomásai iránt érdeklődjünk.

— Most csak egy napi pihenőre érkeztem haza — mondotta — s addig tulajdonképpen nem is nyilatkozhatom, amíg az iparügyi miniszternek, akitől megbízatásomat kaptam, nem tettem jelentést. Hétfőn este a gyorsal utazom Budapestre.

Mégis elbeszélget velünk Szabó János általános kérdésről és elmondja egy-két jellemző élményét.

„Felkérem Méltóságodat...”

A miniszter megbízó levelével a zsebemben két héttel ezelőtt indult utnak.

„Felkérem Méltóságodat, — így hangzik a levél, — hogy minisztertanácsi hozzájárulás alapján a Németországba szerződött erdélyi magyar munkások meglátogatása céljából a vezetésem alatt álló iparügyi tárca terhére Németországba utazzék. Ertesítem Méltóságodat, hogy a berlini m. kir. főkonzulátus részéről jelenleg a berlini m. kir. főkonzulátushoz kiküldött Nagy Ernő miniszteri főmérnököt és dr. Buocz Elemér miniszteri előadót a m. kir. külügyminisztérium útján egyidejűleg utasítottam, hogy Méltóságodnak minden vonatkozásban rendelkezésre álljon és az erdélyi magyar ipari munkások meglátogatása alkalmával kísérelje el...”

Végül felkéri a miniszter Szabó Jánost, hogy a berlini magyar főkonzulátussal vegye fel az érintkezést.

Ennek megfelelően Szabó János egyenesen Berlinbe utazott s ott dr. Buocz Elemér előadó csatlakozott hozzá, mert Nagy Ernő főmérnök időközben Münchenbe utazott, hogy az ott dolgozó magyar munkások panaszait intézkedjék.

Német részről nyílt utasítást kapott „Herr Johann Szabó“ a magyar felsőházi tagja, hogy Berlin, Hamburg, Rostock, Kassel és Dortmund üzemeiben a magyar ipari munkásokat dr. Buocz Elemér kíséretében meglátogathassa.

Amerre járt, mindenütt kitüntető szivélyességgel fogadták a németek az erdélyi magyar munkásság képviselőjét. Megismertették vele a gyárak egyszerű üzemi és munkásjelölti berendezéseit, s alapos tájékozódást engedtek neki a magyar munkásság életére vonatkozólag. Megállapíthatta, hogy a Németországba utazott nagy tömegben bizony akadnak fegyvelme-

zetlen elemek, akik egyáltalában nem járultak hozzá a magyar munkásság jó hírnevének öregbítéséhez. Könnyű kalandot vagy gyors pénzszerzési alkalmat kerestek, nem tudtak, nem akartak beletörni a nagy munkajelöltiményt igénylő német szervezetségbe és fegyvelmezetségekbe, s elégedetlen-

Egyenrangú a magyar munkás a némettel és a franciával

— Minden gyár igazgatóságától megkérdeztem — beszél Szabó János — mit szólnak a magyar munkáshoz. Azt felelték, hogy az anyag elsőrendű, úgy hogy a német és francia munkással egyenrangúnak tekinthető. De nem hallgatták el, hogy egyes üzemekben, szervezetenélkül és az aránylag kevés számú fegyvelmezetlen fiatalok magatartása miatt sok baj volt velük eleinte. Meggyőződhettem azonban, hogy ezeken a bajokon sok jóakarattal és megértéssel segítettek a németek. Így például a szokatlan ételek miatt elégedetlenséget gyorsan kiküszöbölték. Ma már a legtöbb helyen magyar szakácsok főznek nekik, úgy hogy az étkezés a háborús megszorítások ellenére is teljességgel kielégítő. A háló-

séget kezdtek szítani jászandéku társaik között is. Ezek a megbízhatatlan elemek azonban hamarosan kielejteződtek s ma már mondhatni egységes közhangulattal és egyöntetű munkakészséggel állanak magyar munkástestvéreink a német ipar és ezzel a közös nagy ügy szolgálatában.

helyek természetesen kifogástalanok. Nagy barakkokban hálóznak munkásaink a gyárüzemek területén. Szabadidejükkel éppúgy rendelkeznek, mint a német munkások, akikkel egyébként is teljesen egyenlő elbánásban részesülnek. Mindenki kapott jó bakancsot, két munkaruhát, aminek árát apránként vonják le fizetésükből. Minden munkásnak jelentős megtakarított pénze vár átutalásra a Nemzeti Banknál, aminek lebonyolítása azonban még megoldásra vár. Mondhatom, semmi elégedetlenségre nincs okuk magyar testvéreinknek. Köszölhetem itthoni hozzátartozóikkal, hogy jól vannak, egészségesek, dolgoznak s leveleiket, üzeneteiket és egyéb megbízásait mindenkinek el fogom juttatni.

Hányzik a családi kör, az asszony...

Aztán mosolyogva így folytatja Szabó János.

— Egy baj mégis van, amin nem lehet segíteni. Hányzik nekik a családi kör... Hogy még pontosabban beszéljek, különösen a fiatal házasságok erősen nélkülözik életársukat. Többen is félre voltak és nagyítottak, hogy társaik ne hallják, arra kértek, eszkö-

zöljem ki, hogy az asszony kimehessen utánuk Németországba. „A vezető meg fogja engedni hogy kint lakjak vele a városban... Még hasznos is lehetne a feleségem itt: mosna a főbbire vagy egyéb munkát is vállalhatna...” Természetesen meg kellett győzőm őket, hogy ez a kérésük nem teljesíthető...

Felsír az ősi magyar egyházi ének egy berlini gyár nagyertermében

Eleven képet festett Szabó János arról, hogy egyes üzemekben miként folyt le a látogatása. Egy nagy terembe összehívták a magyar munkásokat, ott összeírta panaszait, átvette üzeneteiket s buzdító beszédet intézett hozzájuk. Az egyik Berlin-környéki nagy üzemben például felemelően szép ünnepélyt rendeztek munkásaink, melyen sok berlini magyar vett részt, családtagjaikkal együtt. Többek között gyönyörű előképet mutattak be, amely Magyarország védőcassonyát ábrázolta a társadalom minden rétegét jelképező alakok között s mikor felzendült a „Boldogasszony anyánk, régi nagy Pátrónánk” — hát mindenki sírt.

— Itt is, másutt is, — folytatta elbeszélését Szabó János — azt fejtettem ki magyar munkástestvéreim előtt, hogy ne felejtsek el: szövetséges ország földjén dolgoznak, de mégis idegenben. Igyekezniök kell, hogy megbecsülést szerezzenek a magyar munkásnak. Azt kell szem előtt tartaniok, hogy a német ipar alkalmazásával a tengelyhatalmakkal való nagy összefogásban a belső front katonái lettek, amelyen éppoly rendíthetetlenül kell küzdeni, mint ahogy honvédeink harcolnak kint a csatatereken a német

katonával állva. Megmondtam nekik, hogy nem hoztam „hazait”... De elhoztam hozzátartozóik és az egész magyar társadalom szeretetteljes üdvözlését. Lelkünkre kötöttem, hogy maradjanak hűek magyarságukhoz, s a háború győzelmes befejezése után valamennyien térjenek vissza, mert minden magyar munkásközre szükség lesz az új Magyarország felépítéséhez.

— S milyen a viszony a magyar és a német munkások között? — kérdeztük tovább.

— A legbarátságosabb — felelte Szabó János — Szabad idejükben együtt indulnak el szórakozásaikra s sok magyar fiu már egészen jól tör a németet. Egyikük-másikuk már német családi körökben is befogadást talált... A francia, lengyel, belga és holland munkásokkal is nagyon szivélyesek a kapcsolataik. A csehekkel és románokkal azonban minduntalan vannak surlódások, mert bizony még mindig kísért a megszállás éveinek emlékei. Azért a gyárak vezetői igyekeznek is a lehetőség szerint elkülöníteni tőlük a magyarokat...

Nagy elragadtatással beszél Szabó János a német közösségi érzéséről és fegyvelmezetségről, aminek jeleivel

lépten-nyomon találkozik az ember. Szolgálatban mindenütt vasfegyvel uralkodik, de szolgálaton kívül csak néptársat ismer a német. A gyárak vezetőinek az étkezése semmivel sem különb, mint az egyszerű munkásé. A bajtársiasság az alkalmazott és felettes között valóban bámulatos az egész vonalon, de főként a hadseregben. Szórakozó helyeken, amelyek mind zsufolásig vannak, együtt lehet látni tisztet, altisztet és közlegényeket. A háborús korlátozások mindenkit egyformán érintenek és soha se fordul elő, hogy azok miatt bar a legcsakélyebb mértékben zúgódjék a német ember.

— Tanuja voltam egy alkalommal — meséli Szabó János — hogy egy vendéglőben két óra után kért meleg ételt valaki, de már nem tudták kiszolgálni. „Miért nincs ilyenkor meleg étel?” — kérdezte a vendég. „Mert háború van” — kapta a feletet. „Sebaj, — mondta mosolyogva a vendég — majd eszünk háború után”.

Egy másik eset, amelyet Szabó János elbeszél, különösen jellemző a német fegyvelmezetségre és rendszeretere. Megfigyelte, hogy egy öreg ember, aki egy zsák törött üvegcserepet cipelt az utcán, egy forgalmas helyen letette a zsákot és habrálni kezdett az üvegcserepek között. A járókelők kíváncsiak lettek, hogy mi van abban a zsákban. De a világért sem vették tolongva körül az öreg embert, hanem — vagy harmincan is — szépen sorba álltak s példás rendben egymás után elégitették ki kíváncsiságukat...

Bizalommal fogadták a magyar munkások vezérüket

Minden tekintetben megnyugtató tapasztalatokkal tért vissza Szabó János Németországból. A kint dolgozó magyar munkásoknak nagy elégtételül szolgált, hogy a kormány olyan embert küldött ki meglátogatásukra, aki tökéletesen ismeri a munkásviszonyokat és a munkásság lelkületét. Mind bizalommal is voltak hozzá. He-lyes kormányintézkedés az is, hogy a berlini magyar főkonzulátuson külön szervezet állított fel a kormány a magyar munkások ügyeinek intézésére. Ez a szerv pontos nyilvántartást vezet a Németországban dolgozó magyar munkásokról s gyorsan és hathatósan orvosolja panaszait.

Üröm az örömök között

Öt eszben szomorú kötelességet is teljesített a berlini kirendeltetés. Három ipari és két mezőgazdasági munkás illetve munkásnő német földön fejezte be életét. Egyikük a biharmegyei Pocsaj községbeli Csősz Mária tragikus körülmények között halt meg. A fiatal leány libát őrzött egy pomeraniai falu határában s egy kiszabadult lengyel fegyver meggyilkolta. A gonosztevő ugyanakkor megölt egy hetvenéves német embert is, aki a gyilkosság egyetlen szemtanúja volt. A fegyver azóta meglakolt tettéért: halálra ítélték és lefejezték. A német kormány pedig 2000 márka kártérítést ajánlott fel a családnak. A berlini magyar főkonzulátus munkásjelölti szerve közvetíti a tárgyalásokat a német kormány és a magyar család között s ugyanez a szerv gondoskodott a szerencsétlen véget ért magyar munkások holtestjeinek hazaszállításáról is.

JAVOR BELA

Száraz, hámlós arcra használjon **Stella-keémet** Farkas István APOLLO DROGERIA és „CORSO“ illatszertár, Rákóczi-ut

Göring és Cripps

Irta: Csizsár Béla

Az elmúlt héten két igen érdekes esemény vonta magára a figyelmet a külpolitika fejleményei között: Göring birodalmi tábornagy római tárgyalásai és az angol kormány kebelében beállt változás. Mind a kettő igen figyelemreméltó esemény ahhoz, hogy kiemeljük a világpolitika időszerű anyagából és behatóan foglalkozzunk vele.

Göring birodalmi tábornagy már több, mint egy hete tartózkodott Olaszországban, amikor a világ nyilvánossága értesült róla. Még január utolsó napjaiban kereste fel az olasz fővárost, ahol több ízben beható megbeszéléseket folytatott a Duceval, az olasz haderő főbb vezetőivel, azután a király is fogadta, majd Göring elment Rómából és Dél-Olaszországban, utóbb pedig Szicíliában bukkant fel, ahol a kiadott hivatalos jelentés szerint — az ottani német légi támaszpontokat és repülőrajokat szemlélte meg. Ez volt a hivatalos program, de valószínű, hogy Göring több dolgról is tájékozódott. Szicíliai tartózkodásáról visszatér Rómába és újból tanácskozott a Duceval, valamint az olasz vezérkari főnökkel. Amikor e sorokat írjuk, Göring még nem érkezett vissza Németországba. Olyan értesülések keringenek a világ sajtójában, hogy még mintegy egy hetet tölt olasz földön és befejezi azokat az előkészületeket, amelyeket olaszországi útjával megkezdett.

erővel, erre készülnek fel a Birodalomban felállított új és friss csapatkötetek is. Anglia nagy barátja, a Szovjet tehat. — biztos a meggyőződésünk — fenyegető tavasz elé néz és a nyár kétségkívül meg is fogja hozni a végleges győzelmet Sztalinék felett.

2

Ugyanakkor, amikor Keleten a bolsevizmus végórája közeledik, Angliában egyre nagyobb a térbódítása, főleg az angol kormányhoz és a vezető angol rétegekhez közelálló körökben. Olyan értesülések keringenek már napok óta, hogy az angol külügyminiszeri tárcát rövidesen Cripps, a volt moszkvai angol nagykövet kapja meg. Eden távozik és Cripps bevonásával sokkal határozottabb bolsevista-barát kormány kezdődik Angliában. Valószínű, hogy az angol kormány nagykövetét Sztalin azért is küldte haza, mert remélte, hogy az angol szigetországban nagyobb szolgálatokat tehet a közös ügynek, miután Moszkvában hallgatná a német bom-

bák robbanását. Hogy ez így van, azt az angol kormány minapi átalakítása szemléltetően mutatja. Cripps nem fogadta el a neki felajánlott sovány miniszeri tárcát. (Churchill barátságosan a közellátási miniszterséggel kínálta meg Stalin bizalmasát), tehát már ebből bizonyossá vált, hogy Cripps sokkal magasabbra tör és nem elégszik meg akármilyen miniszeri tárcával.

3

Ezt a fordulatot joggal lehetne egy becsúszó, de tehetségtelen angol államférfi tragédiájának nevezni és pedig a mostani angol külügyminiszer, Eden drámájának. Eden volt ugyanis az, aki már évekkor ezelőtt a leghevesebb formában sikraszállt a Szovjettel való barátság mellett és állandóan azt sugalmazta Baldwinnak, Chamberlainnek és Churchillnek, hogy fűzzék szorosra a Moszkvával való kapcsolatokat. A három finnyás angol premier persze fanyalagva utasította el ezeket az okvetetlenkedő követeléseket mindaddig, amíg a szovjetre nem volt olyan égetően szükségük, mint manapság. Ma Anglia számára egyenesen életszükséglet a Szovjet léte, mert ettől függ az ő létüknek a meghosszabbítása is. Eden tragédiája ott kezdődött, hogy lemaradt a

Nagyvárad

th. város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
tekete nyomással 1.50 P
színes nyomással 2.50 P

Crippsel való versengésben és nem űment Moszkvába annakidején nagykövetnek, hanem Cripps és Stalin a már gyermekkor óta kommunista hűrokon pendülő Crippsben nagyobb biztosítékot lát Anglia gyorsabb bolsevizálására, mint a csak szalonbolsevistának számító fiatal arisztokratában, a grófi anyától és a középnemes idős Edentől származó angol külügyminiszterben. Még elgondolni is lecsúszó, mi következik el Angliára, ha Cripps kapja kezébe a külügyminiszeri tárcát, ahonnan azután adott alkalommal beülhet Churchill örökébe. Mert erről van szó. Cripps voltaképpen Churchill örökét akarta már átvenni, amikor hazatért Moszkvából. Egyelőre ez a terv nem sikerült, de a béke éveiben gondkívül erősen bolsevistaellenes Churchill nem kedves Sztalin előtt és minden alkalmat megragad a közel jövőben, hogy londoni elbarátaival együttműködve kitérjék a nyakát az elaggott és megcsontosodott brit plutokrata Churchillnek.

Nagyváradon alakul meg elsőnek a magyar női honvédelmi szolgálat szervezése

Szerdán ül össze az 56 tagú bizottság a megalakulás kimondására

1

A világ természetesen nagy kíváncsisággal kérdezi, miért utazott egy szerre maga Göring tábornagy Rómába, miért volt szükség a hosszas tárgyalásokra, valamint milyen célt szolgálhat a beható katonai megbeszélések? Természetesen ezekre a kérdésekre csak feltevésekkel lehet ma még felelni, mert hiszen mind a Duce, mind Göring egy szóval sem nyilatkozott tárgyalásairól. Az ellenséges hírverés és a sokat fecsegő londoni rádió természetesen azonnal kész volt a válaszával és azt erősítette, hogy Málta ellen készült nagyszabású német-olasz megrohanás és Göring ezt beszélte meg Olaszországban. Más magyarzatok szerint küszöbön állna mégis egy angliai invázió. Az angol és amerikai rádió himnagyarázók hozzáfűzik ehhez, hogy bizonyára azért küldte Hitler Adolf közvetlen partjai alá a német tengeralattjárókat, valamint a Földközi-tengerre azért összpontosított annyi német buvárhajót, hogy a két területre vonzzák az angol és az amerikai hajóhadat és így az angliai invázió könnyebben megvalósítható legyen a Birodalom számára. Feltéve de meg nem engedve, ha tényleg erről volna szó, valószínű, hogy Hitler lemondana egy ilyen tervről, ha már azt az angol és az amerikai rádióban is nagydobra verik. A német vezér első és legfontosabb stratégiai elve a meglepetés. Nem valószínű az invázió gondolata már csak azért sem mivel a Birodalom először a keleti kérdést akarja elintézni, erre hajt végre óriási erőfeszítéseket, hadianyaggyárai és a német vezetés alatt működő külföldi hadianyaggyárak is erre a célra dolgoznak megfeszített

(Nagyvárad.) Mint már jelentettük, a nagyváradai Tűzharcos Főcsoport február 9-án délután 5 órára hívta össze tagjainak női hozzátartozóit és ismerőseit, hogy a mai időknek megfelelően, a könnyebben ellátható honvédelmi szolgálatra olyan női szervezetet alakítsanak, amely a maga kebelében belül a kitűzött céloknak értelmében átképezi tagjait és adandó alkalommal felajánlja szolgálatait a hazának. A felhívás nem volt hiábavaló, mert vasárnap délután, a kitűzött időre szintén megtelt lelkes magyar nőkkel a Tűzharcos székház nagyterme. A nemes célra való tekintettel rend és rangkülönség nélkül sorakoztak fel a hölgyeink s az egyszerű fejken lőstűzharcos feleségtől fel a magasállású tisztviselő asszonyáig ott láttuk Nagyvárad hazafias szívű fehérnépének minden rétegét.

Dr. Hlatky Endréné és Vitán Zoltán vezető tiszt a tűzharcos tisztikar élén vonult be a zsúfolt terembe. Vitán Zoltán megnyitja az ülést és az idők szavára hivatkozva válaszolja a magyar nő honvédelmi szolgálatának jelentőségét. Mi nem akarunk utánozni senkit. — hangsúlyozza a vezető tiszt. — de elérkezett az ideje, hogy a magyar nőt is odaállítsuk a honvédelem szolgálatába, ha a magyar szelb jövő azt úgy kívánja. — A szervező bizottság megalakulására hívja fel a megjelent hölgyeket, melynek élére dr. Hlatky Endréné, közszeretben álló főispánunk feleségét ajánlja. — Dr. Hlatky Endréné nagy taps közepette

állt fel megköszönni a feléje irányuló bizalmat s kijelentve, hogy ő jobban szeretné a közkatona szerepét betölteni, de minden tehetségével támogatja a nagylelkű asszony mozgalmat, ha nőitársai segítségére lesznek nehéz munkájában. — *Leckó Sándor* a ránk következő új világ új Magyarországnak szellemét látja ennek a mozgalomnak megvalósulásával, amikor a jó szervezés alapfeltételeit szem előtt tartva a szervező bizottságban egymásmellett látja az egyszerű munkás fe-

leségét a többi osztálybeli asszonytársával együtt. Így ez az egyesület nem csak papirus mozgalom lesz, mint sok halva született társa, hanem tőkéletesen befogja tölteni azt az űrhelyet, amelyet „lithoni arevonálnak“ nevezürk.

A lelkes beszédekre az értekezlet úgy határozott, hogy végleges megalakulására 11-én, szerdán este 7 órakor ül össze, melynek előkészítésére ötvenhat tagú bizottság alakult.

A szervező bizottság névsora

Dr. Hlatky Endréné, Papp Józsefné, Péchy Józsefné, vitéz Cser Lajosné, Himhet Istvánné, Elő Vilmosné, Kovács Lászlóné, Somogyi Istvánné, Szél Ferencné, Cselleng Jenőné, Papp Sándorné, Bodó Pálné, Cserni Eleméné, ifj. Péntes Lajosné, Kocsis Zsigmond, Nagy Józsefné, özv. Dézsy Arpádné, Petrovics Jánosné, Köteles Józsefné, Taar Lajosné, Szóke Jánosné, Czink Pálné, Mille Károlyné, Kövér Dezsőné, Saruga Dezsőné, vitéz Szilágyi Sándorné, B. Nagy Józsefné, Nagy Barnabásné, Szücs Imréné, Nemes Stachó Lászlóné, Nemes Stachó Olga, Nemes Stachó Katalin, özv. Kazinczi Antalné, Márton Ferencné, I. Nagy Sándorné, Hant Béláné, Bodó Klára, Cser Mária, Kerekes Julianna, Zuh Ilona, Kereszthury Zsófia, Balázs Piroška, Kenyeres Annus, Kenyeres Erzsike, Hant Ida, Ochbarszky Mária,

Geszti Ilona, Kiss Irén, Korpos Emmi, Barcsa Gyuláné, Szekánd Emélné, Czímmer Antalné, Szabó Jakabné, Papp Józsefné, Faragó Albertné, Pellet Lajosné, Tolnai Ferencné.

A fenti névsorban soha nem hallott egyszerű nevek is olvashatók, azok a nevek, akiket még eddig sehova sem hívtak, de akiknek egyszerű lelkük mélyén ott szunnyad az izzó magyar parázs, mely tartalmat, erőt és kitartást forralhat az új magyar szándék kal induló szervezetben. Új nevek, új szívek, új akarások az Új Magyarországnak küszöbén... (K)

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kitűnően sikerült a „Gábor Áron” tűzérhadapródiskola síjárőversenye

Első lett a 2. számú járőr. Mindenki jó idővel ért a célba, még a bokaficamos sem marad le, de előkerült a „lehetetlen ember” is

Száldobágy. Kiküldött tudósítónk helyszíni tudósítása. Vasárnap már jókor reggel lázas készülődés zaja verte fel a „Gábor Áron” tűzérhadapródiskola gyönyörűen átalakított főépületének ragyogó tiszta folyosóit. Izgalomtól pirosra gyúlt arcú növendékek sorakoznak útrakészen hosszú sí-léceikkel, hogy alig négyhetes sí-tudományukból vizsgát tegyenek a közeli dombok természetes terepén. Együtt van már a tisztikar is, parancsnokukkal az élén. Pattogó vezényszavak, a hét terepjáró „Botond” pillanatok alatt megtelek, — s a fegyelmezett égnekmeredt hosszú sí-talpsor, mint valami tüskeshátú csodamasina, ki-mordul az udvarról, egyenesen Száldobágy felé.

A város összegázolt, szennyes hólatyaja után szinte üdítőleg hat a hár-tár érintetlen fehérsége. Bár kissé kö-

Me gkezdődik a verseny

Száldobágyon túl, egy szép kilátású domb tetején állapodunk meg. A növendékek egy-kettőre rajthoz állnak. Nyole, egyenként öt főből álló raj sorakozott fel és az egyik testnevelő tanár ismertette a verseny szabályait, a 8 kilométer távolságú út irányát, melynek végcélja ugyancsak a kiindulási pontra torkollik. Az út bizonyos pontjain ellenőrző és segélyállomások ügyelnek a rendre, illetőleg az előfordulható kisebb balesetekre. Egyéni eredmény nem számít, csak a járőr együttes teljesítménye dönt.

Féltizenegyor indult az első járőr öt órára tízpercenként rajtolnak a többiek is, szép, fegyelmezett sorban, egymás után. Jó kilátású helyünkről messze tudjuk követni a fiúk útját. Látjuk mint küzdik magukat előre árkon-bokron keresztül. Látjuk, hogy kalimpál az ég felé egy-egy pár sí-léc a terep nehézségein s figyeljük, hogy ugrik talpra a kis kadét s száguld tovább, hehozni bajtársai kárára okozott csekély hátrányát. Tisztán látszik a hófehér táj messzeségében a kis csapatok közötti, de a csapatokon belüli távolságok harmónikázása, amint azt a terep változatossága befolyásolja.

A kis öttagú családok ott vették

Mintanevelés folyik a hadapródiskolában

Most egy kis várakozási szünet kötetkezik s megkezdődik a találgatás, vajjon melyik járőr fut legjobb időt? Természetesen minden tiszt a maga csapatára esküszik. De most van alkalom az iskola parancsnokával is nyugodtan szót váltani fiairól. Ebből a nagyszerű kiállítású, kemény katonából mennyi emberi melegség és atyai jó-ság árad felénk, amikor növendékei sorsáról érdeklődünk. Micsoda modern pedagógiai és nevelői elgondolások kerülnek napvilágra, mikor a magyar tisztutánpótlás kiképzéséről esik szó.

Egészen meglepő, mennyi szociális érzés és nemes értelemben vett demokrácia fűszerezi ennek a széles látókörű parancsnoknak a törekvéseit, amikor a gondjaira bízott katonai nevelőintézet bené-

dős az idő, a hó állapota sem valami ideális, még is alkalmasnak ígérkezik az idő, mert

nem is az a célja ennek a versenynek, hogy előkészített terepen, mesterséges „sípályán” mutatassanak be akrobatamutatóványokat, hanem gyakorlati célt szolgálóan hogy bírják ezek a fiatal fiúk ismeretlen terepen is leküzdeni magát a természetes akadályokat, nehézségeket.

Ezokról folyik a szó, míg tarkatestű Botondunk száguld velünk hegyenvölgyön keresztül. Közben egy kocsit lemaradt, meg kell várunk, de ez a kis idő sem telik hiába. — két tiszt felkötö a kécet és húzatja magát — így rohanunk tovább. Merész vállalkozás, de biztosan állnak fatalpukon. Mindössze egyszer kellett a nadárgéket igénybevenni...

fel a harcot szemünk láttára az elemek nehézségeivel, egyik a lesiklásban volt otthon, másik ügyes mássásával hozta be hátrányait, de mindig egycsomóra igyekeztek magukat küzdeni.

A sporton túlmenően így kitűnő nevelő értéket is tartalmazott ez a verseny, mert a közös célért való erőbedobás és az egymásra utaltság gondolatának nemes érzése fogamzását érlelte meg a fiatal lelkek mélyén.

Leszáll a köd, megindul az eső...

Az első számú járőr már csak annyinak látszik a völgy tulsó oldalán, mintha öt kis szorgalmas hangya igyekezne valami nagy hófehér lepedő közepén. Hol széjelebb szakad, hol öszszébb tömörül az öt kis fekete pont, ahogy a terepnek megfelelően egyik gyorsabban, vagy lassabban használja ki a helyzetet. Az érdekes látványosságoknak csak a kelet felől ránk ömlő, csúnya, szürke köd vet véget, de már az eső is szemetel. — mintha az idő is bemutatót kívánna adni a síjárőr elé tornyosulható valamennyi természetes akadályokból...

pesítésénél még azt is szemelőtt tartja, hogy a nép minden rétege képviselve legyen iskolájában, — de még a látszatát sem tűri, hogy ott születési vagy egyéb dívatból kiment előjogok alapján élvezhesen bárki is megkülönböztetéseket.

Még a jobb tanulót sem engedi nagyon kiválni, mert oda ülteti a gyengébb mellé a tanulási időben, hogy a mutatkozó szellemi többletből oda is juttasson és a nagy különbségeket ezen a vonalon is eltüntesse. Egységesen kapták meg a fiúk évelején az egystrafos kitüntetést is, pedig katonai reáliskolákból kerültek elő még duplagombos növendékek is. De miért legyen hátrányban a civil iskolából jött növendék — mondja a parancsnok, — egyforma feltételek mel-

lett indul mindenki s csak majd fél-évkor, az itt szerzett érdemek alapján fog eldölni, hogy ki milyen kitüntetést érdemel.

Megérkezik a célhoz as első raj

Sok kérdezni és mondani való lenne még, de hangok szűrődnek a sűrű ködön át és egy raj síp is megszólal. Itt van a közelünkben már egy raj, csak még azt nem tudjuk, hányas számú lehet. Megindul a találgatás, de már bontakozik is ki fele őt, fekete körvonal a feneketlen szürkéségből s a köd megnagyítja őket, mintha óriások dagasztanák a ragadós havat. Gyorsan közelednek. — s már látni is az öt kipirult fiú gőzölgő fejét. Nagy iramba jöhettek, mert ez a 2. rajszámú járőr s valami domboldali kapaszkodón hagyták faképnél az 1-es számút — valahol Kődorszámban...

Nagy tapsot kapnak a jó inu gyerekek s már zavarják is őket a fa-

Kiosztják a díjakat

Irány a falu. Az egyik iskola termében már helyezési sorrendben felállítva várnak a fiúk. A sport-tiszt jelent. Első a 2. raj, második a 6-os, harmadik az 5-ös számú raj. A parancsnok rövid, katonás beszédben gratulál a győzteseknek, biztatja a lemaradtakat, — nemes moldvai Paleta Gézáne osztja ki a csokoládétábladíjakat és már hangzik is a vezényszó az indulásra.

Szép eredmények, zökkenő nélküli

luba — jó meleg helyiségbe, forró teát inni.

Ezzel az érkezéssel még csak annyit tudunk, hogy az 1. sz. járőr már nem lehet első, viszont olyan iramot még a később indulók is kivághatnak, mint a 2-es számú. Jön is már megint egy csapat, de többen is egymásután: a le-hagyott 1-es utána a 3-as, de nini,

itt van a 6-os járőr is, nagyszerű idővel, azonban egy tagja bokaficamodást kapott a kis csapatnak, s valahol hátul biceg, — nem számít a kitűnő idő — nagy méreg...

Megint jön egy csonka csapat, felhevült szöke gyerek szuszogja a vastag párát legelő. Társai felől érdeklődünk. — magából kikelve feleli: lehetetlen „emberekkel” nem lehet versenyezni. — óriási nevetést és tapsot kap. De itt biceg már a ficamos is, még így is jó ideje van csapatának. Jönnek takarosán, szép sorjában és kitűnő kondícióban a kis pattantyus kadétkok. — be is érkezett már mindenki, csak az egyik „lehetetlen ember”-nek „köd előtte, köd utána” — még mindig. Néhányan cskébe sietnek s kis idő múlva már tolják is maguk előtt. Bizony ennek a fekete legénykének egy kicsit rezeg az ina, de azért a maga erejéből csoszog át a célvonalon. A verseny befejeződött.

katonás rendezés, nagyszerű parancsnok, kitűnő tisztikar, remek növendékanyag, több igazán nem kell ahhoz, hogy a riporter gazdag élményekkel megrakodva térjen vissza egy katonai intézet sportversenyéről és megállapítsa hogy híres ágyúöntő táborunkunk porladó csontja nyugodtan pihenhet, — nevért méltóan írták fel a nagyváradi M. kir. „Gábor Áron” tűzér hadapródiskola homlokzatára...
Kishun.

Halálos szerencsétlenség érte dr. Todt birodalmi minisztert

Berlinből jelentik: (NTL.) Dr Todt birodalmi minisztert vasárnap feladatának teljesítése közben halálos repülőszerencsétlenség érte. A Führer elrendelte, hogy a birodalom halottjaként temessék el. (MTL.)

Cripps szerint

A Szovjet nem győzheti le Németországot

Amszterdamból jelentik: A brit hírszolgálat közlése szerint Sir Stafford Cripps vasárnapi beszédében sikerrel állította a Szovjetuniókat nyújtandó további segítség érdekében. A szovjet veszteségek sulyosak — mondotta — különösen lőszerben, repülőgépekben, páncélkocsikban. Ha pillanatnyilag emberanyaggal nem is segíthetünk, segítségére kell sietni mindennemű nyersanyaggal, fegyverrel és élelmiszerekkel. Végül bejelentette, hogy moszkvai tartózkodása idején Kalinin elnök közölte vele, hogy Angliának nem szabad a Szovjet felé irányuló erőfeszítéseit csökkenteni és nem szabad azt hinnie hogy a Szovjet legyőz-

heti Németországot. (MTL.)
Rómából jelentik: (Stefani.) Az afrikai kudarc következtében több angol lap elismeri, hogy az afrikai helyzet sulyos. Ami Churchillnek azt a megjegyzését illeti hogy a libiai offenzívában mindössze 45.000 ember vett részt angol részről, ellentétben áll a miniszterelnök régebben tett megállapításával, amely szerint a távolkeleti hadszíntéren 750.000 angol katona harcol. (MTL.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK"-at.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A város jogügyi bizottsága szerdán
til össze. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város jogügyi bizottsága szerdán délután 5 órakor ülést tart. A tárgy sorozaton a Rimánóczy-ügy, a Fekete Sas-ügy, az üzletvezetőségi telek, a Köröskaszárnya, a Teleki-utcai utépités, ingatlan perek ügyei szerepelnek. Foglalkozni fog még a jogügyi bizottság a törvényhatósági bizottsági tagságból kizáró okokról szóló szabályrendelettel is.

Kinevezések, áthelyezések. A Hivatalos Lap közli, hogy dr. Fernbach Dezső berettyóújfalui királyi járásbírói titkárt a berettyóújfalui járásbírói székhez, dr. Kádár Lajos mátisalkai ügyvédet a nagyszalontai járásbírói székhez, dr. Deák Gyula berettyóújfalui járásbírói székhez, dr. Csanády Pál bánffy-hunyadi járásbírói székhez, dr. Szemeyné Bálint berettyóújfalui járásbírói székhez, dr. Balogh Sándor nagyszalontai lakost Nagyszalonta városához gyakoronokká ideiglenesen kinevezték.

Szombatig meghosszabbították a népruházati utalványok átvételének határidejét. Nagyvárad thj. város közéleti hivatala 1039-1942 szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A városi Közéleti Hivatal tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a népruházati cikkek vásárlására jogosító utalványok átvételi és beváltási határideje f. hó 14-ig meghosszabbított. Ezen napon belül úgy az át nem vett, valamint a be nem váltott utalványok hatályukat veszítik.

Hetenként háromszor van lisztkiutalás a sütőiparosok és lisztnagykereskedők részére. Nagyvárad thj. városi Közéleti Hivatala 1696-1942. k. é. szám alatt a következőket közli: Nagyvárad thj. városi Közéleti Hivatala tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a sütőiparosok és lisztnagykereskedők részére a lisztkiutalás kedden, csütörtökön és szombaton van. Azok a lisztnagykereskedők és sütőiparosok, akik lisztkiutalásban kívánnak részesülni, kötelesek a fent jelzett napok előtt 24 órával elszámolni és arról az igazolást a Közéleti Hivatal 7. sz. szobájába benyújtani.

Rómában megünnepezték Titus Livius kétezres éves születési évfordulóját. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: Rómában a nemzeti ünnepséget rendeztek Titus Livius születésének 2000 éves évfordulójára alkalmából.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet!

Halállal bünhődnek az amerikai katonaszökevények. Madridból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelentik: Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök rendeletet irt alá, amelynek értelmében a hadseregben és a haditengerészetben halállal büntetik a szökést.

Meghosszabbították az olasz-török gazdasági szerződést. Isztanbulból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelentik: A török-olasz kereskedelmi szerződése egy évvel meghosszabbították.

Nyugdíjasok adományai honvédeink részére. Lajos Sándorné Attila-utca 17. 3, Bodó János Kászon-Altiz Csik vm. 6.10 pengő.

Áthelyezés. A Hivatalos Lap közli, hogy Kobánczy Béla nagyváradai járásbírói székhez, dr. Balogh Sándor nagyszalontai lakost Nagyszalonta városához gyakoronokká ideiglenesen kinevezték.

Megvonták a Délamerikai Magyarországi lap terjesztési engedélyét. A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter a Délamerikai Magyarországi lap terjesztési engedélyét megvonta.

Jóváhagyta a belügyminiszter a Ház- tulajdonosok Szövetsége alapszabályát. A Hivatalos Lap közli, hogy a m. kir. belügyminiszter a Nagyvárad és Bihar megyei Ház- tulajdonosok Szövetsége módosított alapszabályait jóváhagyta.

A LÉGOLTALMI LIGA NAGYVÁRAD I CSOPORT ELNÖKSÉGE értesíti alapító, pártoló- és rendes tagjait, hogy évi rendes közgyűlését f. hó 30-án délután fél 6 órakor tartja a város háza közgyűlési termében, melyre a tagok megjelenését mentől nagyobb számban elvárja. Fenntartott helyek nem lesznek.

* **Rekamiek, fotelek** illandó raktára Mansberger kárpitosnál, Rimánóczy- u. 5 szám.

Dr. Szilágyi Béla halála

Szegedről jelentik: (MTI) Szilágyi Béla dr. a Magyar Távíráti Iroda szegedi kirendeltségének vezetője, szombaton délután 47 éves korában hosszas betegség után Gyulán elhunyt. Az elhunyt 20 éven át volt érdemes munkatársa a Magyar Távíráti Irodának. Hétfőn temetik Gyulán. Emlékezetes, hogy a felszabadulás után dr. Szilágyi Béla szervezte meg Nagyváradon a M. T. I. kirendeltségét.

Mélyszéges megrendüléssel olvastuk a hírt, amelyet a Magyar Távíráti Iroda egyik lelkiről munkatársának haláláról közölt. Tudtuk, hogy dr. Szilágyi Béla beteg, de soha sem mertünk arra gondolni, hogy ez a tetters. kiváló férfi olyan korán elhagyja a mi újságírói családjunkat.

Dr. Szilágyi Béla közvetlenül a felszabadulás után érkezett Nagyváradra, hogy itt a Magyar Távíráti Irodát az eseményekről tudósítsa és a Távíráti Iroda itteni kirendeltségét megszervezze. Szegedről jött, ahol a Távíráti Iroda vezetője volt, de már egy hét múlva úgy ismert Nagyváradon mindenkit és mindent, mintha mindig a Körös partján élt volna. Nagytudású, művelt, lelke leleményes, igazi magyar léleket ismertünk meg dr. Szilágyi Bé-

Korona Filmszínházban
Mellékutca
Charles Boyer és Margaret Sullavan világhírnépe.
Előadások pontosan 5.5, 7.15 és 9.25 órákor kezdődnek.

ESKÜVŐ A SZÉKESEGYHÁZBAN. Nagyvárad. Saját tud. Szerep keretek között, — mint ez a mai időkhöz illik, — de annál bensőségesebb esküvői szertartás volt szombaton este a Székesegyház kápolnájában, ahol *Tucsek Ferenc* magántisztviselő vezette oltárhoz *Ulferth Margit* segédygyógyásznőt. Az esketési szertartást *Török Sándor*, a Székesegyház káplánja vezette rövid, de szép beszédet is intézett a boldog fiatal párhoz, akikhez rokoni szálak is fűzik.

Felemelték az Insulin készítmények árát. A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy az Insulin-készítmények árát 2.88, 3.15 és 5.47 P-re felemelték.

Zakar András Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták
Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Bemutató hangversenyt rendeznek a nagyváradai tanítók. Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad tanítók Isten Orgonája Kórusa február 16-án rendezti meg hangversenyt Kiss József tankerületi főigazgató védnöksége alatt a Kereskedelmi Csarnokban. A hangverseny, amelynek művészi színvonalát az összeállított műsor biztosítja, első bemutatkozása a tanítók énekkarának. A hangverseny előtt dr. Maritsa Dénes mond beköszöntőt. Az énekkari Andrássy Ede karigazgató vezényli.

Szépen sikerült a Ipartestület közművelődési előadása

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap tartotta meg az Ipartestület harmadik közművelődési előadását székházának nagytermében.

A műsor kiemelkedő száma II. Rákóczi Ferenc szabadságharcát ismertette, melynek előadója Kursinszky Kálmán igazgatótanár volt. A műsor-számokat az Építőmunkások Dalkörének „Hiszekegy” elnevelése vezette be, majd lelkesítő hangon szólalt meg Csiky János tárogatója kuruc dalokat zengve a hallgatóság fülébe, ezzel is aláhúzza Rákóczi emlékét. Bárdos József, a „Szent László” reálgimnázium tanára, a kuruc világ költészetéről tartott érdekes és lebilincselő előadást. Pázmány Ferenc kuruc dalait meleg tapsokkal fogadta a közönség, amelyet Bécsy Ernő karnagy kísért.

Ezután két stílszerű szavallatot adott elő Fenesy Margitka meglepő felkészültséggel. Rákóczi megtérését és Lavotta szerelmét énekelte Szabó Béla, az Építőmunkások Dalköre elnöke igen szépen. A dalokat orgonán Soós András karnagy kísérte, majd Csiky János újabb tárogató szóloja következett, amelyet újabb lelkes tapsokkal honorált a közönség.

A megnyitó és záróbeszédet öszinte, szívből jövő szavakkal tartotta meg Darabont Gyula alelnök. Megemlítette többek között, hogy a közművelődési előadások nagyobb érdeklődésre tarthatnának számot, mert tudnia kell különösen az ifjabb generációnak, kik voltak öcink, akik életet, vagyont áldoztak, rabságban messze idegen földön töltötték életüket, feláldozva mindent a magyar hazáért.

A nagy lelkesedéssel fogadott záróbeszéd után a közönség a Himnusz elnevelése után távozott.

A kultúrelőadások folytatása március 1-én lesz, amelyre remélhetőleg nagyobb érdeklődésre tarthat számot a rendezőseggel.

Petain felesége Spanyolországba utazott. Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelentik: Petain államfő felesége hétfőn magánutazással Spanyolországba ment.

Őszinte mozikelet

„Félvér” az Apolló moziban

Az Apolló mozi, amely az idén ünnepli fennállásának harminc éves jubileumát, jobbnál-jobb filmekkel igyekszik kedveskedni közönségének. A most bemutatott „Félvér” című film a svéd-norvég filmgyártás egyik érdekes alkotása. Izgalmas cselekmény keretében ismerhetjük meg az északi népek életmódját, szokásait, tájait, állatvilágukat s a szóra-köztetés mellett ismereteink is gyarapodnak. Érdemes megnézni.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapokat.

A nagyvárad kir. járásbírósa
30107—1941—4 szám.

Idéző hirdetemény

A nagyvárad kir. járásbírósa köz-
hírré teszi, hogy Kocsis Sándor felpe-
resnek, Kirschner Hermann és társai
alperesek ellen 10.000 P kártalanítás
és jár. iránt indított perében a bíróság
a per felvételére és érdemleges tár-
gyalására határnapot tűzött és felhív-
ta a feleket, hogy 1942. évi február hó
24. napján délelőtt 9 órakor hivatalos
helyiségében (Törvényszéki palota
földsz. 33. ajtószám alatt) jelenjenek
meg, egyszerűsind pedig Podor Antal
és neje Klein Teréz alperesek részére
— kik ismeretlen helyen tartózkodnak
ügygondnokul dr. Kovács Károly ügy-
védet (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket,
hogy a fent megjelölt határnapon és
órában meghatalmazott ügyvéd jelen-
jenek meg, mert az ellenkező esetben
az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1942. évi január hó 19.
napján. Dr. Barcsay László sk. kir. j. b.
elnök.

SZINHÁZ

A Mágna Miska reprise

A sok tartalmatlan, üres „modern”
operett után nagy kedvvel készült a
szintársulat a Mágna Miska reprise-
re s vasárnap este szépen megtelt
nézőtér bizonyította, hogy az ilyen, jó
régóta operetteknek ma is van vonzó-
ereje.

A címszerepét Solymossy játszotta
s ezt a kitűnő komikust régen láttuk
ennyire elevennek, szívesnek, minden
tekintetben tökéletesnek. Igen nagy
sikere volt. Jurik Julesi Ungváron
szerzett betegsége után először lépett
föl és Zsigmond Anna egykori híres
szerepét új színekkel, új izekkel gaz-
dagította. Forró ünneplésben volt ré-
sze. Hunyady, Radnóthy, az elegáns
Tanay, Bereng, Barsy, Náday,
Haraszthy Irén és többek is osztoztak
a sikerben.

Színházi iroda közleményei:

— **Három huszár** című nagyszerű
operett-ujdonosság kerül színre ma, hét-
főn este a Népművelődési Bizottság
rendezésében, elsőrendű szereposztás-
ban.

— **Szép az élet** kedden este a Szigli-
geti színházban. Ez a rendkívül érde-
kes és szórakoztató vigjáték-ujdonosság
a budapesti Új Magyar Színháznak
volt nagyon sokáig műsordarabja az
idei színiévadban, melyet a Szigligeti
Színház pompás szereposztásban hoz
színre, Koma Andorral a vezető fősze-
repben.

— **Fityfiritty** van szerdán este a
színház műsorán Jurik Icával a cím-
szerepben. A Fityfiritty csütörtökön
délután 6 órai kezdettel is színrekerül.

— **Telmányi Emil, a világhírű ma-
gyar heggedüművész** csütörtökön este 9
órai kezdettel tartja egyetlen hangver-
seny estjét a Szigligeti színházban.
Városszerte óriási érdeklődés nyilván-
ult meg a világhírű heggedüművész
nagyvárad színpadja iránt, aki hang-
versenyét valóságos „théâtre paré” kö-
zönség előtt fogja megtartani. A nagy
érdeklődésre való tekintettel ajánlatos

jegyekről előre gondoskodni. Jegyek a
Telmányi estre már kaphatók a szin-
házi pénztárnál.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: Három huszár. (Nép-
művelődési előadás.)

Kedden este: Szép az élet.
Szerdán este: Fityfiritty. (Jurik Ica
fellépte.)

Csütörtökön délután 6 órakor: Fity-
firitty.

Csütörtökön este: Telmányi Emil
hangversenye.

Ujra megindult a budapest- kolozsvári gyors

Nagyvárad állomásfőnöksége a kö-
vetkező hirdeteményt adta ki:

Ertesítem az utazóközönséget, hogy
a MAV Igazgatóság folyó hó 9-től
kezdve Budapest—Kolozsvár között
az 502. számú gyorsvonatot (érkezik
Nagyváradra 10 óra 49 perckor és in-
dul 11 óra 05 perckor) és Kolozsvár—

Budapest között az 501. sz. gyorsvo-
natot (érkezik Nagyváradra 19 óra
06 perckor és indul 19 óra 20 perckor)
ismét forgalomba helyezte.

Nagyvárad, 1942. évi február hó
8-án.

Az állomásfőnökség.

GAZDASÁGI ÉLET

Strómannok a magyar gazdasági életben

Tájékoztató magyarázat a strómanságról

A gazdasági élet átállítása a zsidó
társulók leküzdése új vezetésű tipust
termelt ki: a stróman akkát Valóságos
szegényfolt ez a magyar életben. Er-
kölcstelenségénél csak a veszedelem na-
gyobb, amelyet az új magyar életben
jelent.

Csak még jobban növeli a veszélyt az
a bizonytalanság, amely ezen a téren
uralkodik. A bizonytalanság eloszlatá-
sára jelent meg a *Hariss Ujság* legutó-
bbi számában egy tájékoztató, amelyet
közérdekénél fogva közlünk. Természe-
tesen nem hivatalos magyarázat de el-
gészít abban a bizonyos kérdésben,
amelynek végleges megoldása egyetemes
magyar érdek.

A tájékoztató strómannak nevez a köz-
vélemény mindazokat, akik saját nevük
alatt kiváltott iparigazolvánnyal zsidó

iparost vagy kereskedőt fedez, aki a
keresztény név alatt éppen úgy folytat-
ja üzletét mintha a zsidótörvény nem
letozónék. A közvélemény tovább meze-
re strómannak nevezi mindazt a ker-
esztény iparost (kereskedőt) akinek
üzletében az első alkalmazott zsidó,
vagy azt, aki zsidó tőkével dolgozik —
s így vélekedik annak elenére, hogy a
zsidótörvény az ilyen működést nem
tiltja.

A stróman fogalmát leggye-
ze-
tehat a közvélemény azt tekinti stró-
mannak, aki zsidó tőkével zsidó irányi-
tással dolgozik és azért mert saját ker-
esztény nevét adja az üzlet folytatásá-
hoz, bizonyos havi szolgáltatást kap il-
letőleg bizonyos százalékot az elért üz-
leti eredményből.

A strómannok két fajtája

Ha ezt elfogadjuk alapul, akkor ezen
felül még két részre oszthatjuk a stró-
mannokat és pedig:

Először: az olyan keresztény egyé-
neket, akik csak nevüket adják az üzlet
folytatásához, egyébként semmilyen sem
folytak be az üzleti tevékenységbe — a
zsidó iparost (kereskedőt) ugyszólván
szabadon folytatja továbbra is üzletét.
A keresztény üzlettulajdonos nevenek
adatlanságért bizonyos havi juttatás-
ban részesül. Az e fajta strómannok ren-
desen nem emberek.

Másodszor: az olyan keresztény egyé-
neket, akik szívesen akarnak azonban sem

miféle tőkével sem rendelkeznek. A
tőkét itt teljes mértékben vagy túlnyomó
résztben a zsidó adja: az üzletet a
keresztény vállalkozó maga vezeti teljes
munkaterejével és szakmájával —
még fogad el a tekintetben képmutatást
a hátmögött álló zsidó tőkével. De hova-
tovább maga igyekszik üzletét önállóan
vezetni. Az üzleti hasznok részese-
de a zsidó által neki engedett mértékben
a haszon nagyjából százaléka azonban a
zsidó. Irásbeli szerződésük rendszeren-
vines és így sem lehet megállapítani,
hogy a keresztény üzlettulajdonos
mennyiért adta oda nevét és munkáját

Meg kell oldani a kérdést

Mindenki érzi mindenki tudja, hogy
a kérdés negérett a rendezésre. Ezt ki-
veteli a mai rendkívül háborús viszonyok
nyelk által teremtett gazdasági helyzet.
Gazdasági életünk irányítását sürgősen
ki kell venni a zsidók kezéből, ha az
akarjuk, hogy itt valaha is rend legyen.
Amidőn tárgyiagosan megállapítjuk
hogy a kormány mindent elkövet az
átállítás érdekében mind azt hozzá kell
tennünk hogy ez még nem alkalmas a
stróman-kérdés megoldására mindössze
csak enyhíti a rendszer káros hatásait.
A kérdés megoldása felett vitakozni
lehet és kell is, mert annak nagy hord-

ereje tagadhatatlan.

Nem kételkedünk abban, hogy ha
egy keresztény tőkések bank vagy akár
maga az állam is azt látja, hogy a hitelt
kérő keresztény iparúzó minden tekintet-
ben megfelel a követelményeknek
hajlandó tesz a hiányzó tőkét akár ka-
matra akár hozorrészesedésért annak
rendelkezőjére lecsatani. Ezt annál biz-
tosabban állíthatjuk, mert számunk
számos nagántékés keresztényt, aki
csendestársként szerepel keresztény ker-
eskedő mellett. Ha a mai viszonyokat
mérlegeljük, azt látjuk hogy ma el-
lehet adni mindenféle arut, csak a be-

szerezés küzködik tehetséggel. Azonban
a ráfizetés még ma is csökkenő raktar
mellett, ki van zárva, mert a kereske-
dő csak a legkritikus esetben nyújt hi-
telt. Már pedig a legtöbb fizetés-képte-
lenségnek a környelmu hitelnyújtás szo-
kott az oka lenni. Nyugodtak rehetünk
tehát abban a tekintetben, hogy lesz
hitelzője az olyan keresztény kereske-
dőknek, aki felhívja arra valóságát.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Világos nyári öltönyök vételét is
megkezdtem, Molnár, Bémer-tér 1. (ud-
varban). Levelezőlap hívásra házhoz
jövök. 961

KET darab téglafelhuzógép telje-
sen jó állapotban két emelet magassá-
gig érő kosarakkal eladó. Megtekint-
hető: Nagykároly, Nonu téglagyár.
Értekezni Szatmárnémeti, Beresényi
u. 50. 976

JÓKARBAN levő horos hordókat
megvételre keresek. Cím: arajánlat-
tal együtt a kiadóra kérek. 987

DIÓBÉDLŐ szép, modern hen-
csér, kombinált szekrény, egyszemé-
lyes rekamiérral (majdnem újak) el-
adók. Zalányi cipészüzletben. Bákó-
czi-ut 16.

KERESÜNK szőlőtrágyát eladásra.
Cím a kiadóban. 986

MAGYAR SZEMLE könyvek kel-
vezményes áron eladók. Cím a kiadó-
ban. 993

BITTER-PUHR-féle német magyar
szótárak kaphatók a Magyar Lapok
könyvosztályánál. 992

KERESEK megvételre egy 20—
25.000 pengős, lehetőleg adómentes
házat. Ajánlatot pontos címmel
együtt a kiadóra kérem. 988

KERÉKPÁR, javítandó állapotban,
kedvezményes áron eladó. Cím a ki-
adóban. 989

Állást keres

KÉSPÉNZ óvadékkal vagy ingat-
lan fedezettel fiatal keresztény sza-
kács bármily elfoglaltságu állást ke-
res. Konyhabőrtet átvenne. Bordás,
Magyar-utca 10. 983

Állást nyee

KERESÜNK azonnali belépésre
kereskedelmi érettségivel bíró fiatal
keresztény tisztviselőt és kereskedel-
mileg képzett perfekt gyors- és gép-
írónt. Nyelvismerettel bírók előny-
ben. Sajátkezüleg irt részletes aján-
latok, eddigi működés és fizetési
igény megjelölésével a Vegyi- és Élel-
miseripari r. t., Ányos Pál-u. 2—6.-
hoz küldendők. 965

LAPRIKKANCOKAT fix fizetés-
sel és százalék részesedéssel felvesz az
Erdélyi Néplap kiadóhivatala. Szilá-
gyi Dezső-utca 5. 991

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Címlő kiadó:
Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi
Dezső-utca 5. szám.